

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik — Od 1. januarja 1958 kot poltednik — Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko, in sicer ob ponedeljkih, sredah in sobotah

GLAS

KRANJ, SREDA, DNE 27. NOVEMBRA 1963
LETO XVI. — ST. 138 — CENA 20 DINARJEV

Ustanovitelji: občinski odbori SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Skofja Loka, Tržič — Izdaja CP »Gorenjski tisk« — Urejuje uredniški odbor — Glavni in odgovorni urednik Gregor Kocljan

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Na tisoče državljanov sodeluje v samoupravnih organih, toda razen skilcanih sestankov je včasih potreben tudi kratek dogovor na delovnem mestu. Samoupravljanje ne trpi utesnjenosti in meja

Zopet je november. Tokrat dvajseti po onem, v katerem so se prek sovražnih zased prebijali izvoljeni in delegirani poslanci vseh jugoslovanskih narodov proti slrkovitemu bosanskemu mestecu Jajcu.

To je bilo v tistem času, ko je svet že zmagoval nad fašizmom. Vse naše ljudstvo je bilo v boju. Partizanske brigade in odredi so narasli in zmagovali. Na vsem jugoslovanskem ozemlju — osvobojenem in neosvobojenem — so vznikli narodnoosvobodilni odbori — osnovni organi ljudske oblasti. Osvobodilna revolucionarna misel je vodila naše ljudi v boj proti podivjanemu okupatorju in v boj za ureditev države na novih demokratičnih principih. Pobegla jugoslovanska vlada v tujini je bila kompromitirana in v svet je prodirala resnica o novi Jugoslaviji. Čas je bil, da ti uspehi in revolucionarne prvine boja dobljo svojo pravno-politično obliko. AVNOJ — sestavljen iz zastopnikov jugoslovanskega ljudstva — je sprejel 29. novembra 1943 v Jajcu veliko listino ustavnega pomena. AVNOJ je postal demokratično vrhovno predstavniško telo. Ubežna vlada v Londonu nima več pravice predstavljati nove Jugoslavije, ljudstvo samo bo odločilo o kralju. Tako so bili v najtežjih, a vendar v najsvetlejših dneh naše zgodovine postavljeni

družbeno-politični temelji za nastanek in razvoj naše socialistične skupnosti. To je bila Demokratična federativna Jugoslavija in današnja Socialistična federativna republika Jugoslavija.

Dvajset let je preteklo od takrat. Kako malo lahko pomeni dvajsetletno obdobje v zgodovini človeške družbe! In kako bogato na uspehih, dogaianjih

in težnjah je zadnjih dvajset let zgodovine jugoslovanskih narodov! Koliko človeških žrtev, odpovedovanja, razumevanja, zaupanja, ljubezni, zanosa in vztrajnosti je bilo potrebno, da je bil izgnan iz domovine zadnji sovražnik, da so iz ruševin zrastle novi domovi, da je prek obnovljenih in novo zgrajenih mostov odjeknil svoboden

Dvajset let nove Jugoslavije

pisik lokomotiv in da so zabrneli stroji v tovarnah novim gospodarjem — delovnim kolektivom. Mnogih, ki so v teh letih bili sredi nenehnega boja, ni več. Na njihova mesta stopajo novi, mladi ljudje. Ti mladi ljudje nosijo v srcih vse, ki so bili ustvarjalna priča najplodnejših let naše zgodovine, ti mladi ljudje nosijo v srcih jugoslovanski november. Vse to jih bogati, in ko prevzemajo dolžnosti, nadaljujejo delo tam, kjer je bilo izročeno z enako ustvarjalnostjo in prizadevnostjo. Kot v trdni verigi gresta delo in dolžnosti iz rok v roke.

A to delo je rodilo uspehe, ki so vidni na vsakem koraku. Mesta in kraji so domala spremenili svojo podobo. To velja tudi za Gorenjsko. Nastale so nove tovarne, lepa naselja, ceste, šole, zdravstvene in socialne ustanove. Narodni dohodek narašča in dohiteva evropsko povprečje. V kranjski občini je dosegel 528.873 dinarjev letno na občana in tudi v ostalih občinah ni velikih razlik.

Ne bi bilo prav, če bi se s tem hvalili in da bi se uspavali ob teh uspehih. Umestna pa je ugotovitev, da se cilji — postavljeni v Jajcu: svobodno, demokratično in lepše življenje ljudi — uresničujejo skladno z našimi pogoji in možnostmi.

Valentina Tomlje

TE DNI PO SVETU

● SLOVO VSEGA SVETA OD PRESEDNIKA ZDA JOHNA F. KENNEDYJA

V Washingtonu so v ponedeljek pokopali ubitega predsednika ZDA Johna Kennedyja. Pokopali so ga na arlingtonskem pokopališču blizu grobnice Neznane junaka. Pogreba so se udeležili številni državniki z vseh celin sveta.

● ROMUNSKA DELEGACIJA PRISLA NA OBISK V SLOVENIJO

Včeraj je prišla na uradni obisk v Slovenijo parlamentarna delegacija Romunije. Na zborovanju v zeniški železarni je predsednik državnega sveta in prvi sekretar romunske delavske partije G. G. Dej izjavil, da bodo podpisali sporazum o skupni izgradnji hidroenergetskega in plovne sistema v Džerdapu.

● KONFERENCA AFRISKIH MINISTROV ZA DELO

V Kajru se bo 10. decembra pričela konferenca 34 afriških ministrov za delo.

● ITALIJA BO SE TA TEDEN DOBILA NOVO VLADO

Iz Italije so sporočili, da bo mandatar za sestavo nove vlade Aldo Moro še te dni predložil predsedniku republike listino z imeni nove vlade.

● DEMONSTRACIJE PROTI ATOMSKI OBOROŽITVI

Prisilni gibanja za prepoved atomskega orožja so demonstrirali proti ustanovitvi francoskih oboroženih sil.

● GENERAL AREF SESTAVIL ZACANSNO USTAVO

Bagdadski radio sporoča, da je vlada pod predsedstvom Arefa ustanovila odbor sedmih ministrov, ki bo pripravil začasno ustavo in sestavil program vladne politike. Poročajo tudi, da bo iraška vlada pozvala ZAR naj se pridruži vojaški uniji med Irakom in Sirijo.

Pomembno posvetovanje o družbenem planu

Kranj — V torek in sredo, 3. in 4. decembra dopoldne, bo v prostorih občinske skupščine v Kranju zanimiv posvet, ki se ga bodo udeležili vsi predsedniki svetov občinske skupščine in zastopniki političnih in družbenih organizacij. Na dnevnem redu bo obravnavanje gradiva za izdelavo osnutka družbenega plana občine Kranj za prihodnje leto. Obravnava na tem posvetovanju bo zelo pomembna, saj ni vseno, kako se bo pripravilo gradivo za družbeni plan občine, o katerem bodo potem razpravljali na zborih volivcev in drugod. Letos se je tudi prvič zgodilo, da so se priprave za družbeni plan pričele tako zgodaj.

Prihodnja številka Glasa bo izšla v ponedeljek, 2. decembra 1963

Ob dnevu republike
iskrene čestitke našim bravcem,
naročnikom in vsem delovnim
ljudem kolektiv
ČP »Gorenjski tisk« - Kranj

Vreme

VREMENSKA SLIKA
Frontalne motnje bodo prešle naše kraje. Ob jugozahodnih vetrovih še doteka vlažen sredozemski zrak proti Alpam. Zahodno Evropo pa je že zajel hladni zrak, ki počasi prodira v Sredozemlje.

NAPOVED ZA DANES IN JUTRI
Danes bo še precej oblačno vreme z občasnimi padavinami. Temperature bodo okrog 8 stopinj, v Primorju pa okoli 13 stopinj Celzija. Izgledi za naslednje dni: delno izboljšanje vremena. Nekoliko hladneje bo.

STANJE VREMENA V TOREK OB 13. URI
Ljubljana — oblačno, rahel dež, 10 stopinj; zračni pritisk 1011 milibarov, pritisk pada; Planica — oblačno, dežuje, 6 stopinj; Jezersko — dežuje, 8 stopinj; Lesce-Bled — rahel dež, 10 stopinj, zračni pritisk 1010 milibarov, pritisk pada; Triglav-Kredarica — v oblakih, sneži, -2 stopinj Celzija, piha jugovzhodnik.

Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki

Ko se je v petek zaustavil na beograjski železniški postaji poseben vlak s predsednikom državnega sveta LR Romunije in prvimi sekretarjem CK rumunske delavske partije, je bila to potrditev dobrih sosedskih odnosov, ki so se v zadnjih letih razvili med našo državo in sosedno Romunijo. Političnega razumevanja z našo vzhodno sosedo ni bilo težko postaviti na nekdanje prijateljske tle, ker v hudih časih naših odnosov z vzhodnimi državami v romunjski prestolnici niso povsem izgubili razuma. Težki časi so zdaj pozabljivi. Inženirski dve sosedni državi so na Donavi že izdelali načrt, ki bo dve državi še bolj povezal s trajnimi vezmi. Novi plovni sistem v džerdapski soteski je posledica zrelega političnega so-

delovanja, ki bo v prihodnosti obe državi povezal najbrž še z novimi političnimi, kulturnimi in tehničnimi sporazumi.

Kljub geografski bližini pa smo včasih zelo slabo obveščeni o po-

in uspehi. Pred vojno Romunija ni imela svoje težke industrije, razen petrolejskih vrelcev, ki so jih izkoriščali tuji lastniki. Romunska težka industrija iz leta v leto hitreje narašča. Od leta 1960

vzhodnih vrat, temveč jih vedno bolj odpira tudi v druge strani. V zadnjih letih je zelo povečala svojo trgovinsko izmenjavo tudi z nevezanimi in nerazvitimi državami, pa tudi z zahodnimi državami utrjuje svoje trgovinske stike. Za primer lahko navedemo, da se je v zadnjih treh letih blagovna izmenjava z Zahodno Nemčijo skoraj podvojila.

Ni zato nič čudnega, če so si romunjski gostje pri nas ogledovali naše gigante črne metalurgije s takšno natančnostjo in zavzetostjo. Najbolj so jih zanimali zeniške jeklarne in sistem valjarn.

Med Jugoslavijo in Romunijo obstaja številne podobnosti. Obe deželi z vsemi razpoložljivimi močmi gradita socialistične družbene

odnose in sta pri tem zabeležili že lepe uspehe. Obe deželi sta vključeni v prizadevanja za ohranitev miru. Sedanji obisk bo sorodna stališča v teh vprašanjih brez dvoma še bolj utrdil. Razen tega tudi dvostranski odnosi ne bodo zanemarjeni, ker bodo že ob zaključku sedanjih razgovorov podpisali sporazum o zgraditvi velike hidrocentrale in plovne sistema na Džerdapu. Izgradnja tega velikega objekta bo pomembna, ker se bodo iz agregatov napajala z električno energijo tovarna na obeh straneh. Hkrati se bo z gradnjo na področju Džerdapa zboljšal plovni sistem na reki Donavi, ki je že sedaj največja vodna pot v tem delu Evrope.

Naš sosed

litičnem in gospodarskem razvoju v sosednji Romuniji. Ta dežela, ki so jo nekoč šteli za »balkanskega bolnika«, je napravila v polvojnem času viden razvojni korak naprej. To velja zlasti za rumunjsko težko industrijo, ki so jo postavili na noge z velikimi žrtvami

so proizvodnjo dvignili za eno polovico. To pomeni, da se bo v naslednjih treh letih več kot podvojila. Letni prirastek znaša več kot 16 odstotkov in je tako največji med vzhodnimi državami.

Romunija s svojimi gospodarskimi načrti ni odprla samo

Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki

Obisk pri predsedniku Titu

BRDO, 26. NOVEMBRA — Včeraj dopoldne ob 11. uri je predsednik SFRJ JOSIP BROZ-TITO v gradu na Brdu sprejel predsednika občinske skupščine Kranj MARTINA KOSIRJA in sekretarja Obk ZK Kranj IVANA KRCA. Predstavnika kranjske komune sta predsedniku Titu in njegovim soprogom zaželela prijetno bivanje. Govorili so o problemih kranjske komune in o mednarodnem dogajanju. — S.

Spomenik padlim borcem v Tekstilindusu

V okviru slovesnosti ob dnevu republike bodo v podjetju Tekstilindus v Kranju v četrtek ob 13.30 odkrili spomenik padlim borcem in žrtvam NOB. Spomenik so postavili v obratu I na Gorenji Savi.

Skulptura je delo akademskega kiparja Staneta Keršiča in predstavlja lik borke v bronastem odlitku. V podstavek so vklesali 57 imen delavcev takratne tekstilne tovarne Jugobruna, ki so v narodnoosvobodilni vojni dali življenja za svobodo.

Spomenik bo odkril prvoborec in sedanji državni podsekretar za industrijo Vinko Hafner. K slovesnosti so povabili vse svoje padlih borcev in žrtve nacističnega terorja.

Grobišča in prapori

Po kranjski občini so se organizacije ZB skrbno pripravile na praznovanje letošnjega 29. novembra. V Predostajah bodo 29. novembra odkrili urejeno grobišče pokopanih borcev NOV, kjer so postavili tudi primeren spomenik. Tam je pokopanih deset borcev. Isti dan bo tudi slovesnost v Blitnjem, kjer bodo razvili prapor krajevne organizacije ZVVI. Prav tako bodo 28. novembra invalidi razvili prapor v Besnici. V obeh teh dveh krajih bo slovesnost družena s primernim programom. K.

KRANJ, 26. novembra — Danes okrog 17.30 se je peljala skozi Kranj na Brdo v spremstvu Milhe Marinka državna delegacija LR Romunije in prvimi sekretarjem CK romunske delavske partije G. G. Dejem

Boljši pogoji - manj odpovedi

Gradbeništvo po številu zaposlenih na tretjem mestu

TRZIC — Zavod za zaposlovanje je za zadnje sejo občinske skupščine Trzič pripravil obsežno poročilo o problematiki zaposlovanja v prvih treh tromesečjih letošnjega leta. Poročilo navaja, da je bilo ob koncu tega obdobja v občini zaposlenih 5574 delavcev.

Gospodarske panoge zaposlujejo skupaj 4233 delavcev, negospodarske pa 724 (vstetih je tudi 259 kmetov — zavezancev prispevka). Najmočnejši je delež industrije (3341). Po številu zaposlenih industrijska podjetja lahko razvrstimo takole: BPT (1501), Peko (1027), ZLIT (217), Tovarna kos (215), Ruvo (146) itd. V gradbeništvu je bilo v tretjem tromesečju zaposlenih 444 delavcev. Letos je bilo na območju občine tudi 910 sezonskih delavcev, ki so jih v skoraj enakem deležu zaposlili graditelji ljubelske ceste in matično tržiško podjetje »Novogradnje«.

V devetih mesecih je prekinilo delovno razmerje pri določenem delodajavcu 536 delavcev, kar je dobrih 6 odstotkov manj kot lani

v istem času. Precej so narasle odpovedi podjetij, posebno še disciplinske odpovedi, kar dokazuje, da podjetja pri težnji za povečanjem produktivnosti želijo utrditi delovno disciplino. V letošnjem letu je tudi precejšnje število upokojenecov; skupaj je odšlo v pokoj 150 delavcev, kar je 70 več kot lani.

Odpovedi delavcev so se nekoliko zmanjšale. Tako je BPT zapustilo za dobro četrtino manj delavcev kot lani, Peko pa za skoraj 16 odstotkov manj. Vzrok za to je vztrajno izboljševanje delovnih pogojev in osebnih dohodkov.

Zavod je lani v devetih mesecih zaposlil 620 delavcev, letos pa 833. S.

Sedma seja občinske skupščine Radovljica Za večje pristojnosti svetov

Radovljica — Jutri, 28. novembra, bo sedma seja obeh zborov občinske skupščine Radovljice, nato pa se bodo odborniki skupno udeležili slovesne akademije, prireditve v počastitev 20-letnice drugega zasedanja AVNOJ.

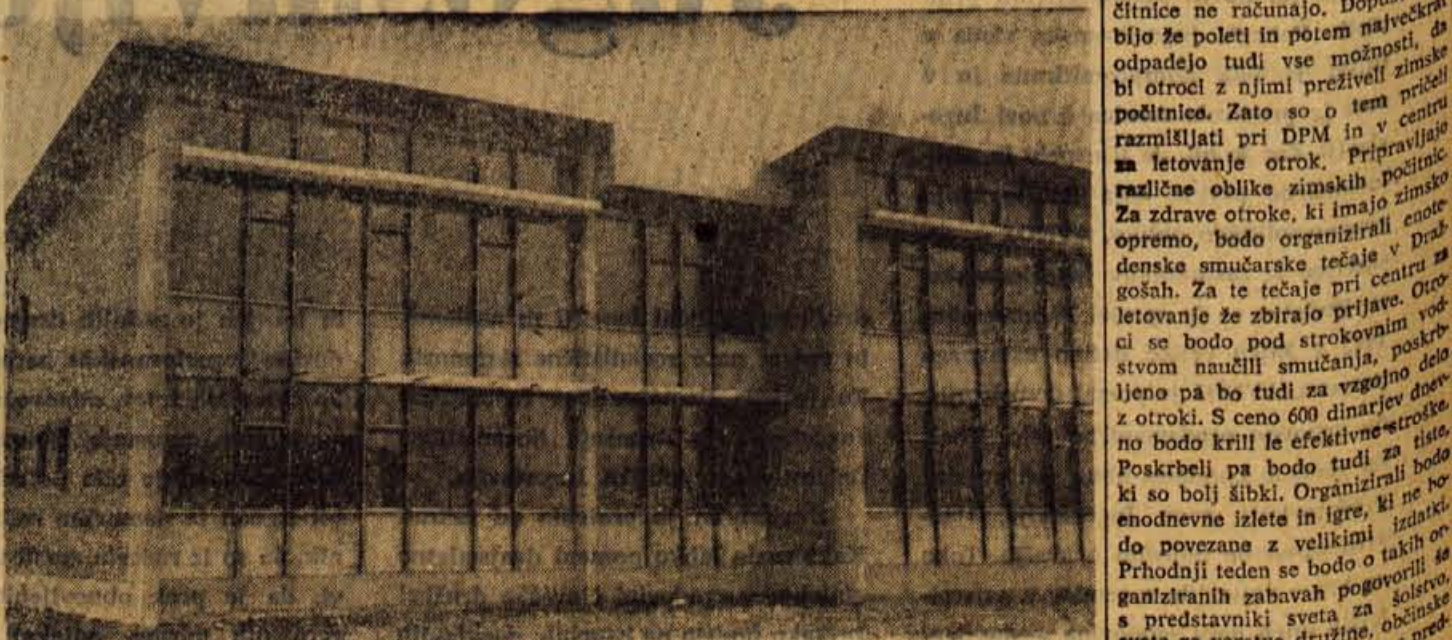
Četrtekovi sedmi seji občinske skupščine je med drugim predložen v razpravo osnutek odloka o prenosu nekaterih zadev, ki jih je doslej obravnavala občinska skupščina, v pristojnost določeni svetov. Predlog odloka navaja vrsto zadev s področja občne uprave in financ, gospodarstva in stanovanjskih zadev ter družbenih služb. Osnutek predloga so pripravili z namenom, da bi vsaj v nekaterih primerih razbremenili delo občinske skupščine zlasti v tistih zadevah, ki naj bi jih obravnavali sveti ter o njih tudi že odločali.

Odborniki obeh zborov bodo obravnavali tudi predlog sveta za šolsko, naj bi se glasbena šola odcepila od jeseniške tovarne ustanove, v katere sklopu je delovala zadnji dve leti. Predlog sveta predvideva osamosvojitve glasbene šole s sedežem v Radovljici ter z oddelki v drugih krajih občine. Sola je z letošnjim letom že pripravila delo. Predlog sveta za prosveto in kulturo pa predvideva združitve vseh treh muzejev: v Begunjah, Radovljici in v Kropi v eno ustanovo. Tudi o tem bodo odborniki dokončno odločili na četrtkovni seji. — J. B.

Zimska letovanja otrok

Starši naj bi imeli dopust tudi med zimskimi počitnicami otrok — Sportna oprema naj ne bo ovira — Tečajji v Dražgošah

Kranj — Lansko leto je CENTER ZA LETOVANJE OTROK organiziral enotedensko smučarske tečaje v Dražgošah. Vendar pa se je prijavilo zelo malo otrok. Vzrok je bil prav v tem, ker je še veliko staršev, ki na zimske počitnice ne računajo. Dopust izrabijo že poleti in potem največkrat odpadejo tudi vse možnosti, da bi otroci z njimi preživeli zimsko počitnico. Zato so o tem pričeli razmišljati pri DPM in v centru za letovanje otrok. Pripravljajo različne oblike zimskih počitnic. Za zdrave otroke, ki imajo zimsko opremo, bodo organizirali enotedensko smučarske tečaje v Dražgošah. Za te tečaje pri centru za letovanje že zbirajo prijave. Otroci se bodo pod strokovnim vodstvom naučili smučanja, poskrbljeno pa bo tudi za vzgojno delo z otroki. S ceno 600 dinarjev dnevno bodo krili le efektivne stroške. Poskrbeli pa bodo tudi za tiste, ki so bolj šibki. Organizirali bodo enodnevne izlete in igre, ki ne bodo povezane z velikimi izdatki. Prihodnji teden se bodo o takih organiziranih zabavah pogovorili s predstavniki sveta za šolstvo, s svetom za varstvo družine, občinske zveze za telesno kulturo in s predstavniki šol in KS. — T. V.

KRANJ, 27. novembra — Danes ob 10. uri dopoldne bo ob Zupančičevi ulici v Kranju otvoritev novega objekta šolskega centra za blagovni promet

Ob dvajsetletnici velikega dogodka ob sotočju Vrbasa in Pive

Sodelovanje ne pozna meja

»V skladu s federativno zgradbo Jugoslavije, ki temelji na popolnih demokratičnih pravicah, je dejstvo, da že sedaj za časa narodnoosvobodilne vojne predstavljajo narodnoosvobodilni odbori temeljne organe narodne oblasti...«

Tako beremo med drugim v 3. členu zgodovinskega odloka o zgraditvi Jugoslavije, ki je bil sprejet na zasedanju AVNOJ v Jajcu pred dvema desetletjema. Na podlagi tega in drugih takratnih odlokov je današnja samouprava dobila prve pravne temelje. Razvoj in rast prve resnične ljudske oblasti se je seveda moral stalno prilagajevati času in razmeram. Tako so pozneje od prvih narodnoosvobodilnih odborov nastali krajevni narodni odbori in nato občinski odbori.

Krepitev teh organov je zahtevala, da so se tudi teritorialno širili v večje, močnejše enote, ki zajemajo ekonomsko in geografsko celoto. Tako imamo po dvajsetih letih na Gorenjskem od nekdanjih prek sto KNO samo pet občin. Toda bistvo poglavitnega cilja — OBLASTI LJUDSTVA — II. zasedanja AVNOJ je ostalo isto. Nekdanji okrožni odbori se marsikje teritorialno ujemajo z današnjimi občinami, nekdanji KNO z današnjimi krajevnimi skupnostmi itd. Razen tega so samoupravni organi po delovnih organizacijah in ustanovah, tako da ljudje resnično upravljajo vse zadeve na svojem območju in s tem tudi vodijo državo, kar je bilo uzakonjeno 29. novembra 1943 v Jajcu.

Na Gorenjskem, kot kažejo neke statistike in ocene, je vsak deveti državljan izvoljen v neki organ. Prek zborov volivcev in drugih oblik zbiranja državljanov pa imajo ljudje pravico odločati o poglavitnih stvareh in nakazovati težnje in smernice izvoljenih organov.

Občinska skupščina je steber samoupravljanja. Vendar ni in ne more biti sama vase zaprta in administrativno določena teritorialna enota. Prek določenih administrativnih meja, ki jih je vsekar treba spoštovati, vodijo razne vezi v sodelovanje in izmenjavo izkušenj. S sedanjimi občinami jih vežejo razne potrebe. To je zlasti značilno za našo Gorenjsko, ki je geografsko in tudi ekonomsko dokaj zaokrožena celota. Zadnja reorganizacija občin in okrajev je še bolj odprla potrebe po tem sodelovanju za praktično reševanje konkretnih težav okrog investicij, zdravstva, šolstva, komunalne ureditve itd. Na željo posameznikov skoraj ne mine mesec, da se ne bi sestali predstavniki vseh občin, vključujoč dostikrat tudi Kamnik. Največkrat so to predsedniki občinskih skupščin. Izmenjavajo si izkušnje, se dogovorijo za posamezne konkretne akcije in zavzemajo stališča v nakazanih skupnih težavah. Uresničevanje takih stališč pa potem vodi k sodelovanju med določenimi službami.

Ob letošnjem jubileju uresničevanja sklepov II. zasedanja AVNOJ pri razvoju in utrjevanju ljudske oblasti smo se pomenili s predstavniki naših občinskih skupščin in občinskih odborov SZDL o poteku, potrebah in uspehih in o pogledih na medobčinsko sodelovanje.

„Gre za potrebe občanov“

Tako je dosedanje sodelovanje ocenil podpredsednik občinske skupščine Jesenice FRANC GASPERIN. Potrebe jih največkrat vodijo v sodelovanje s sosednjo Radovljico. Tako so lani 1. februarja na skupnem posvetu govorili o nekaterih težavah, ki jih čutijo občani obeh občin. To je zlasti ureditev boljše in rednejše preskrbe s kruhom in mesom. Skupni interesi so prav tako vodili k sodelovanju v kmetijstvu in gozdarstvu, k ustanovitvi skupnega zavoda za pedagoško službo, zavoda za zaposlovanje delavcev, za urbanizem. Mnogo skupnega imajo na področju turizma in maloobmejnega prometa. Nekateri stvari, kot je porodnišnica v Kranju, otroško okrevališče v Novem gradu in druge, vključujoč pri tem tudi izdajanje lista »Glas«, kot najbolj branega na Gorenjskem, pa nujno povezujejo vse gorenjske občine.

Proizvajavci so tudi potrošniki

Predsednik občinskega odbora SZDL Jesenice ROMAN TRZAN je poudaril nujnost sodelovanja med Jesenicami in Radovljico že zaradi strukture delavstva. Skoraj 2.000 delavcev radovljiške občine se vsak dan vozi na Jesenice v

Novi objekt bolnice za ginekologijo in porodništvo v Kranju med gradnjo

glavnem v Železarno. Tako so v eni občini kot proizvajavci, v drugi pa kot potrošniki. To seveda ovira skladen razvoj posameznih dejavnosti. Zato je nujno, da se v posameznih primerih najdejo skupne rešitve. Prav zato bo kazalo to sodelovanje med temi občinami še bolj načrtno usmerjati. Sem sodi tudi skupno reševanje stanovanjske politike, prevozov, preskrbe in podobno.

Skupne inšpekcijske službe

Ena izmed trenutnih potreb se kaže v organizaciji skupnih inšpekcijskih služb s Kranjem in morda tudi s Skofjo Loko. Gre za sanitarno, tržno, veterinarsko, delovno inšpekcijo in druge. Ob sodelovanju s sosednjimi občinami bodo te službe lahko bolj kvalitetne, popolnejše in hkrati tudi cenejše.

To je med drugim povedal podpredsednik občinske skupščine Trzic KAREL KRAUCAR. Prav tako jih razvoj turizma v tej občini in nova cesta čez Ljubelj še bolj sili v sodelovanje s kranjsko in radovljiško občino. Ta cesta prav sedaj narekuje tudi ureditev raznih lokalnih cest, kar pa pada na ramena občin. Ena sama občina temu ni kos in tudi interes presega občinske meje.

Občina je premajhna

Nam je vseeno, kje je sedež neke službe. Glavno je, da je poslovanje urejeno, da zadovoljuje občane. Tako je povedal predsednik občinskega odbora SZDL Trzic VLADO ERJAVSEK. Omenil je potrebo in vestransko korist raznih oblik sodelovanja med sosednjimi in drugimi občinami. Ena sama občina — zlasti tržiška — je dostikrat premajhna. Največkrat pa gre za izmenjavo različnih izkušenj. Zato se večkrat sestajajo tudi predsedniki občinskih odborov SZDL. V zadnjem času so se skupno pogovarjali o delu SZDL pri oblikovanju statutov občin in krajevnih skupnosti, o stikih s poslanci in podobno.

Dvignjene zapornice

Izhajamo iz ugotovitve, da je občina lahko samostojna enota, da pa razvoj gospodarstva in drugih služb nujno zahteva širše sodelovanje na določenem območju. To je bila osrednja misel predsednika občinske skupščine Kranj MARTINA KOSIRJA. Toda v dosedanjem poslovanju, zlasti v nekaterih primerih gospodarstva je bilo čutilo določeno nezaupanje, ker niso bile rešene nekatere ekonomske osnove teh odnosov. To je zlasti oviralo posamezne procese utemeljenih ekonomskih integracij. Dohodek se namreč zbira na sedežu nekega podjetja in ne na teritoriji, kjer se ustvarja. Zato so v osnutku njihovega občinskega statuta skušali odstraniti te ovire in vnesli potrebe po sodelovanju med občinami ob zagotovitvi materialne osnove samoupravljanja na vsaki enoti in družbeno-politični

skupnosti. S tem je sodelovanje postavljeno na enakopravno osnovo ne glede na to, kje je sedež nekega podjetja ali občine. To je dvignilo zapornice dosedanjega medsebojnega nezaupanja in odpira široke možnosti za enakopravno sodelovanje zlasti v gospodarstvu.

Bolj načrtno

VILI TOMAT, predsednik občinskega odbora SZDL Kranj, meni, da bi bilo to sodelovanje treba usmerjati še bolj načrtno in pa kompleksno razvijati. Ta občina ima poleg sodelovanja s sosednjimi občinami tudi stalne stike s nekaterimi mesti v inozemstvu in s šestimi občinami v Jugoslaviji. Vendar to sodelovanje teče čestokrat preveč ločeno po posameznih službah in organizacijah (Zveza prijateljev mladine itd.). Vse te stike bi bilo treba v okviru občine združiti v ustrezen načrt in jih smotno razvijati.

Mnogo je skupnega

Zlasti v investicijski politiki je mnogo skupnih točk med sosednjimi občinami. Načelnik za gospodarstvo pri obč. skupščini Radovljica inž. ZVONE VRECEK je to povedal na podlagi konkretne prakse. Skupna stališča posvetovanj, ki jih imajo v glavnem predsedniki skupščin, uresničujejo razne službe. Zato so pogosti stiki tudi med načelniki za gospodarstvo (zlasti z Jesenicami). Sedaj med drugim pripravljajo skupni perspektivni načrt o razvoju kmetijstva na območju občin. Tudi v gospodarstvu iščejo enotno obliko za reševanje raznih problemov, kar že narekuje to, da imajo skupno gozdno gospodarstvo, itd. V sodelovanju s Kranjem so med drugim ugotovili, da bi bila gradnja mlekarne na njihovem območju nesmotrna.

Zeleti bi še več

Žal, je to sodelovanje najbolj razvito le med gorenjskimi občinami. Zeleti bi pa tako sodelovanje tudi z nekaterimi ljubljanskimi občinami in drugimi, kjer imamo skupne interese. Predsednik občinske skupščine Skofja Loka MILAN OSOVNIKAR je to dejal v pogovoru o njihovih razmerah, ker jih zlasti razvoj nekaterih gospodarskih dejavnosti tesno veže z ljubljanskimi občinami. Glavna ovira je v neurejenih ekonomskih odnosih, kar so med gorenjskimi občinami sporazumno rešili, v kolikor je bilo to v njihovi pristojnosti. Tudi v okviru okraja, kot pravi, bi zeleti več takih posvetov, kjer bi se pogovorili o konkretnih zadevah in skušali izmenjavati izkušnje. Taka posvetovanja so bila vedno zelo koristna.

In tako dalje. Večina pogovorov o tem je ugotavljala, da je razen splošnih smernic, predpisov in navodil za delovanje občin na določenem teritorialnem območju zelo potrebno in vestransko koristno sodelovanje s sosednjimi in drugimi občinami, ki jih vežejo skupne koristi. Zlasti glede perspektivne investicijske politike, glede kooperacije in sodelovanja v posameznih gospodarskih dejavnostih, razvoja šolstva, zdravstva, socialne politike in podobno. Današnji razvoj ne pozna meja.

K. MAKUC

Izročilo II. zasedanja AVNOJ - naša nova ustava

Običaj je, da se ob pomembnih jubilejih spominjamo naših dosedanjih razvojnih poti in da se naš pogled upre tustva. Zato naj bo takega razmišljanja ob 20. obletnici AVNOJ posvečen tudi ta sestavek.

29. novembra 1943 so se na drugem zasedanju AVNOJ zbrali v Jajcu izvoljeni in delegirani predstavniki vseh naših narodov in so v veliki listini ustavnega pomena oblikovali temelje nove Jugoslavije. Sredi takratnega fašističnega boja proti njemu je šlo, za to, kar je smisel vsake ustavnosti: da se množično preveri in sklene, plameno ugotovi in približe to, kar ni in ne izmakne in ne splahni in ne zvoden, da postane trdna oskokočnica za naprej. Po v Jajcu sprejetih odlokih je Jugoslavija nastala kot federacija petih jugoslovanskih narodov, ki so postali ljudsko demokratično vrhovno predstavniško telo Jugoslavije z zakonodajno in izvršilno oblastjo, NKOKJ (Nacionalni komite osvoboditve Jugoslavi-

je pa njegova začasna vlada; ubežna vlada ni več legitimni organ nove države, usoda kralja pa je prepuščena bodoči, odločitvi ljudstva. In tako je takrat na teh ustavnih temeljih nastala Demokratična federativna Jugoslavija — DFJ bodoča Federativna ljudska republika Jugoslavija — FLRJ oziroma današnja Socialistična federativna republika Jugoslavija — SFRJ.

Od teh na II. zasedanju AVNOJ sprejetih ustavnih temeljih do letos sprejete naše nove ustave je sicer preteklo komaj 20 let, vendar je bil v tem kratkem zgodovinskem razdobju dosežen naravnost ogromen napredek na vseh področjih naše družbene skupnosti. Do takrat v mednarodnem svetu komaj znana Jugoslavija je danes od vseh poštenih sil priznani svetilnik na poti človeštva v borbi za mir in splošen družbeni napredek na svetu ter glasnik načel miroljubne koeksistence in aktivnega sodelovanja držav in narodov, načel spoštovanja nacionalne suverenosti in enakopravnosti, — nevmešavanja v notranje

zadeve drugih dežel, mirnega reševanja mednarodnih sporov in socialističnega internacionalizma. Nadalje naša sedanja ustava v uvodnem stavku upravičeno ugotavlja »da je delovno ljudstvo Jugoslavije s Komunistično partijo na čelu s svojim bojem v narodnoosvobodilni vojni in socialistični revoluciji zrušilo stari razredni red, ki je temeljil na izkoriščanju političnem zatiranju in nacionalni neenakopravnosti, da bi ustvarilo družbo, v kateri bosta človeško delo in človek osvobodjena izkoriščanja in samovolje, vsak narod Jugoslavije posebej in vsi skupaj pa našli pogoje za svoboden in vestranski razvoj.« V Jajcu poudarjeni cilj osvoboditve narodov Jugoslavije se je v vseh naslednjih letih dosledno uresničeval, in to v vedno večjo širino in globino ter se je končno izkristaliziral v temeljni določbah naše nove ustave. Te določbe pomenijo, da je v središče naše sedanje ustavnosti, ki je ustavnost socialistične demokracije, pomaknjen delovni človek. Postavljen je v takšne družbeno-ekonomske odnose in na

voljo so mu takšne družbeno-politične organizacijske oblike, da postaja gospodar lastne usode in združen s sebi enakimi, aktiven oblikovavec skupnostnega življenja. Smisel in namen temeljnih ustavnih načel je, da se v takih družbeno-političnih odnosih »človek osvobaja slehernega izkoriščanja in samovolje ter si ustvarja z osebnim in z družbenim delom pogoje za vestranski razvoj in svobodno izražanje svoje osebnosti in za uveljavljanje svojega človeškega dostojanstva.« Silni napredek na gospodarskem, političnem in družbenem področju je tako očiten, da je vsako podrobnejše naštevavanje pridobitev pač odveč. Treba je samo z odprtimi očmi gledati okrog sebe in se hkrati spominjati 20 let nazaj, pa še tako zakrknjen reakcionar nikjer v naši državi pa tudi izven nje ne bo mogel trdit, da Jugoslavija danes ni nekaj čisto drugega, kot pa je bila Jugoslavija do takrat. Ne samo, da morajo materialne storitve vsakogar presenetiti in navdušiti, vedno bolj in z vedno večjo silo tudi vsepovsod je nov duh, duh samozavesti,

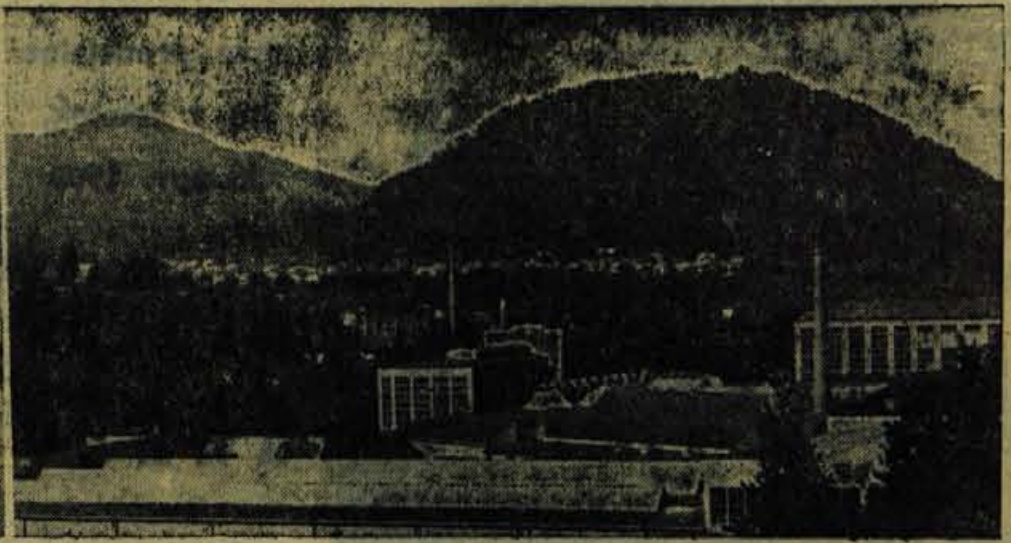
ponosa in veselja in volje do nadaljnjega in vedno boljšega ustvarjanja, ki je temeljito pregnal stari duh hlapčevstva, malodušja in tope vdanosti v usodo »malega naroda«.

Ustava SFRJ, ki smo jo letos — 20 let od prvih od AVNOJ v Jajcu postavljenih ustavnih temeljev sprejeli, je kot mejnik na poti razvoja naših družb, možnosti: po eni strani dokument in s tem spomenik uspehov, katerih doseganje je omogočil v Jajcu postavljeni temelj, po drugi pa še bolj usmerjevalec našega nadaljnjega delovanja. Zavedati se je treba, da ni več neke države (kot personificirane družbene sile) nad nami, ki bi nam rezala večji ali manjši »skos kruha« po svoji boljši ali slabši volji, temveč je naša usoda v rokah nas samih. Od nas samih je odvisno, kako funkcionira naše gospodarstvo, kako se izvršuje politična oblast, kako delujejo naše družbene službe: šolstvo, zdravstvo, socialno varstvo in tako dalje. Prijeme za vplivanje na dogajanje na vseh teh področjih nam daje ustava z najrazličnejšimi ob-

likami samoupravljanja. Ob letošnji obletnici II. zasedanja AVNOJ se moramo zato zavedati, da do seženi ustavni napredek ne pomeni samo pridobitve velikih pravic, temveč tudi sprejemanje velikih obveznosti. Zavedati se torej moramo, da aktivno vključevanje v razne oblike družbenega upravljanja ne pomeni samo pravico temveč pomeni v enaki meri tudi socialistično moralno dolžnost. Edvard Kardelj je v ekspoziciji ob predložitvi osnutka sedanje ustave v splošno razpravo upravičeno opozoril: »Z revolucionarnimi sredstvi avantgarda delavskega razreda lahko sprosti napredne socialistične družbene sile in jim ustvari pogoje za njihovo vsledenjo prakso. Da pa bi tisto, kar je zgodovinsko dozorelo, da postane vsebina družbenih gibanj, postalo splošna družbena stvarnost, je nujno potrebno, da postane zavestna, samostojna in samoiniciativna vsakdanja praksa milijonov ljudi, ki nove družbene odnose sprejemajo kot relativno najugodnejše pogoje za svoj razvoj in življenje.«

Dr. MARJAN OGRIZEK

TEKSTILINDUS KРАНJ

čestita ob 29. novembru delovnemu ljudstvu po vsej naši domovini in mu želi še mnogo uspehov pri delu in nadaljnji graditvi naše socialistične domovine

Nudimo vam svoje kvalitetne tekstilne izdelke, ki jih izvažamo tudi v razne države Evrope, Azije, Afrike in Amerike

tovarna obutvenih strojev
in opreme **KРАНJ**

Izdeluje stroje in opremo
za čevljarstvo in usnjeno galanterijo.
Kolektiv tovarne obutvenih strojev
in opreme čestita delovnim ljudem
za praznik republike

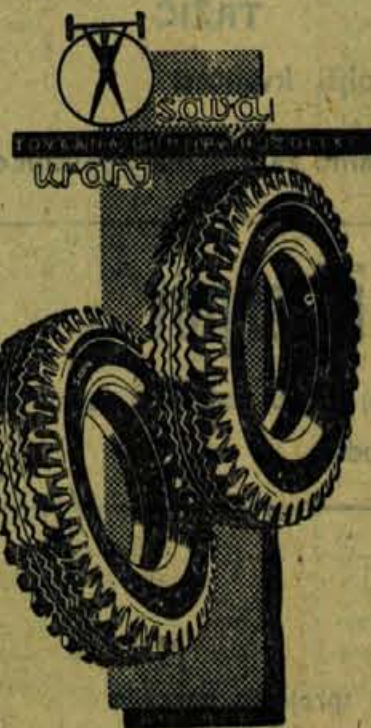

Tovarna verig

LESCE-BLED

vam nudi v nakup svoje kvalitetne
izdelke: vse vrste vijakov in verig
za široko potrošnjo, industrijo in
ladjedelnštvo ter opremo za pomorstvo

Čestita za dan republike

Sava

tovarna gumljevih izdelkov

KРАНJ

čestita
vsem delovnim
ljudem
ob dnevu republike

*Tovarna
čipk
in vezenin*

BLED

čestita za dan republike
in vam nudi strojno klekljane
čipke, vezenine in rokavice
po konkurenčnih cenah

**Zavarovalnica
Kranj**

zavarujemo požar, vlom, steklo,
točo, živino, jamsvo avtomobilov,
regres, civilno odgovornost,
lom strojev, montažo, garancijo,
gradbeno dejavnost, transport,
nezgode, življenje

OB 29. NOVEMBRU iskrene čestitke

čestita za dan republike in se priporoča
cenjenim odjemavcem

Otvoritev
nove prodajalne
bo v četrtek,
28. nov. 1963

**MERKUR
KRANJ**

čestita za
29. november -
dan republike

Veleželeznina Merkur je nedvomno največje trgovsko podjetje na Gorenjskem in med največjimi svoje stroke v naši državi. Nastalo je z združitvijo nacionaliziranih kranjskih trgovin železninske stroke leta 1946 in zato prave dni slavi 17-letnico svojega obstoja.

Iz majhnega lokalnega grozista se je razvil v veliko trgovsko podjetje, poznano in upoštevano po vsej državi. Njegov letni promet se je močno približal vsoti deset milijard. Na razpolago ima okroglo 10.000 kvadratnih metrov skladiščnih prostorov, od katerih je več kot polovico sodobno grajenih in moderno opremljenih. Pribodnje leto bo kolektiv gradil še novo moderno mehanizirano skladišče za črno metalurgijo s površino ca. 5.000 kvadratnih metrov in upa, da bo za občinski praznik lahko slavil njegovo otvoritev.

Poslovanje podjetja lahko delimo na dve močni veji. Trenutno močnejša veja obsega grozistično dejavnost, kateri poslovni odnosi in interesi zajemajo celotno državno področje. Posebej bi bilo še omeniti grozistično postojanko podjetja na Pivki, ki je močno angažirana v preskrbi Primorske tja do Pulja.

Drugo — zaenkrat nekoliko slabšo — zato pa nič manj pomembno in bujno razvijajočo vejo predstavlja detajlistična dejavnost podjetja. Podjetje vodi v svojem sestavu sedem detajlističnih trgovin, od teh dve v Kranju in pet v Ljubljani.

KRANJ

Ob praznovanju 29. novembra - DNEVA
REPUBLIKE čestita kolektiv tovarne elektroteh-
ničnih in finomehaničnih izdelkov **ISKRA -
KRANJ** vsem poslovnim prijateljem in
prebivavcem Jugoslavije

Tovarna obutve

Peko

TRŽIČ

Izdeluje damsko, moško in otroško obutev v eh vrst
in izdelav. Za dan republike čestitamo vsem
potrošnikom in delovnim kolektivom
ter se priporočamo

Tovarna lepenke

TRŽIČ

Izdeluje belo lepenko v najboljši kvaliteti

Vsem delovnim ljudem čestitamo za praznik republike

Tržiška tovarna kos in srpov

TRŽIČ

čestita ob prazniku republike vsem
delovnim ljudem

Klavnica Kranj

obvešča cenjene potrošnike, da sprejema naročila
za nabavo debelih prašičev za ozlmino po najnižjih cenah
Vsem odjemavcem čestitamo za praznik republike

**Kmetijsko
gospodarstvo
Kranj**

z obratom mlekarne

čestita
za praznik
republike

sgp novogradnje

kranj

čestita za 29. november - dan
republike

Trgovsko podjetje

**Sadje-
zelenjava**

LJUBLJANA

obrat AGRARIA, Kranj

š poslovalnicami: Kranj, Tržič,
Radovljica, Jesenice, Bled in Žiri

iskreno čestita vsem cenjenim
odjemavcem za dan republike

**Kovinsko
obratno
podjetje**

KRANJ

Ob 29. novembru — dnevu
republike — čestita delovni
kolektiv vsemu prebivavstvu
in vsem delovnim kolektivom
v gospodarskih organizacijah.

Naše podjetje je letos do-
seglo velik napredek pred-
vsem v izdelkih železnih ro-
let na motorni dvig. Imeli
smo tudi lep uspeh pri vseh
drugih izdelkih in pri uslu-
gah za prebivavstvo.

Priporočamo se za nadalj-
nje sodelovanje in naročila.

**Gozdno
gospodarstvo
Kranj**

s svojimi organizacijskimi
enotami

izvaja vsa dela v gospodarstvu,
proizvaja kvalitetne proizvode
in jih nudi potrošnikom po
dnevni cenah

Čestita ob dnevu republike
vsem delovnim ljudem
Jugo lavije

Mesarsko podjetje

TRŽIČ

priporoča svoje kvalitetne izdelke
in čestita svojim odjemavcem
za dan republike

Exoterm KRANJ

proizvajamo pomožna litararska sredstva:
exotermne mase, rafinacijska sredstva,
lepila, likopodij, ostale kemične proiz-
vode, pred ognjem varni premazi, pasto
za spajkanje

Čestita za dan republike

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Prodajam 200 kg težkega prašiča. Prodajlje 85 4428
 Prodajam prašiča za zakol. Stiška vas, Cerklje 4429
 Prodajam odlični original italijanski »Flat« 600 z radioaparatom. Naslov v oglasnem oddelku 4430
 Prodajam kravo, ki bo drugič tešla. Kokalj Janko, Zalog 8, Golnik 4431
 Prodajam prašiča čez 100 kg težkega. Sp. Duplje 5 4432
 Prodajam debelega prašiča. Sp. Brniki 55 4433
 Prodajam motor NSU Primo. Okroglo 10 4434
 Prodajam toplo garažo. Naslov v oglasnem oddelku 4436
 Prodajam avto Fiat 750, dobro ohranjen. Ogled: delavnica Transarist Sk. Loka 4437
 Prodajam dobro ohranjeno klop na zraven kmečke peči in kuhinjsko mlzo. Jamnik, Dorfarje 3, Zabovnica 4365
 Dva leseni baraki (ena v Zavrtaču v Jelovici, druga v gramozni jami pri Sobcu) prodaja Kmetijska zadruga »Jelovica« Radovljica na javni dražbi v sredo, 27. novembra 1963 4372
 Prodajmo osla z vozom in vpremo. Cena 35.000 din. Ogled v Gozdu pošta Križe 4438
 Prodajam 40 m bakrene žice KV 10 in štedilnik primerno za priključek. Cerklje 141 4369
 Prodajam novo kuhinjsko pohištvo zaradi selitve. Zg. Besnica 57. 4373

ostalo

Kupim rabljen divan ali kavč. — Kramarič Franc, Begunjska 7, Kranj 4440
 Koča na Krški gori je v zimskih počitnicah na razpolago skupinam dijakov. Prijave pošljite do 12. decembra 1963 na PD Križe 4441
 Iščem inštruktorja-ico za matematiško za nižje razrede osnovne šole, na dom. Naslov v oglasnem oddelku 4442
 Izgubil sem denarnico z osebno in zdravstveno izkaznico in nekaj gotovine. Prosim najditelja, da mi dokumente vrne, gotovino pa obdrži. Naslov je v osebni izkaznici. K. J. Srednja vas 4443
 Vzamemo starejšo upokojenko na stanovanje in hrano za varstvo hiše. Naslov v oglasnem oddelku 4444
 Sprejememo kuhinjsko pomočnico takoj. Stanovanje v hiši. »Stari Mayer«, Kranj 4445
 V soboto, 23. 11. je sedemletni otrok izgubil plašč drap barve ob cesti JLA. Prosim najditelja, da ga vrne proti nagradi. Bogataj Vinko, Cesta JLA 47, Kranj 4446
 Pošteno dekle gre pomagati v gospodinjstvu, ostalo po dogovoru. Oddati ponudbe v oglasni oddelk pod »Pridna« 4447

kupim

Kupim brejo svinj. Naslov v oglasnem oddelku 4439

Iščem sobo, po možnosti s kuhinjo do 10 km iz Kranja. Plačam dobro. Dam tudi nagrado tistemu, ki mi preskrbi sobo. Ponudbe na naslov: Rožkar Franc, Kranj, Koroški breg 2 4390
 Društvo akvaristov Kranj obvešča, da bo otvoritev stalne razstave eksotičnih rib — dne 29. novembra ob 10. uri pri šoli »France Prešeren«, VABLJENT! 4393
 Obratna ambulanta »Planika« Kranj išče stanovanje za dve osebi. 4392

Za 29. november — dan republike vam pošiljajo pozdrave vojaki, ki služijo rok:

Franc Pretnar VP 6002/3 Zaječar; Peter Rezar in Stane Pirnat VP 5925/5 Visoko BIH; Janez Noč, Matevž Jan, Stane Jesenšek, Franc Svetina, Jože Arh, Janez Medja, Anton Kristanc, Jože Košar, Anton Robič, Jože Bobič vsi v Kolašinu.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi našega dragoga moža, očeta, starega očeta, brata, deda in pradedca

FRANCA RAKOVCA

posestnika iz Zg. Duplje 40 se zahvaljujem vsem, ki so nam stali na kakršenkoli način ob strani ob teh težkih trenutkih. Posebno zahvalo moramo izraziti PGD Duplje, Kranj, Naklo in Podbrezje, ki so nam omogočili tako len pogreb. Posebna zahvala gre tudi gospodu župniku za njegovo svrnenstvo in len govor ob krsti, enaka zahvala tudi za govor ob odprtju grobu tov. Bajželju Ivanu. Nadalje se prav lepo zahvaljujem nevsakemu zboru Darile za žalostinke, kakor tudi vsem darovavcem vencev in cvetja. Enaka zahvala tudi za izraženo sožalje. Prav lepa zahvala tudi vsem sosedom.

Zalujoci: žena Ivana, sinovi: Franc z družino, Edo z družino, Marjan z družino; hčere: Mleka z družino, Ivanka z družino, sestre ter ostalo sorodstvo.

Duplje, Strazišče, Tržič, Zagreb, Trstenik.

objave

Zaprte je zelo zoprna nadlega, ki vam povzroča bolečine, hkrati tudi celo vrsto nevarnih bolezni. — Najučinkovitejša je prirodno sredstvo »Donat« vrelac. Zahtevajte ga v svoji trgovini, te pa ga dobijo v Groslistnem trgovskem podjetju »Zivila« Kranj, veterinarski »Loka«, Skofja Loka in podjetju »Vino Gorenjka« Jesenice.

Dežurna služba veterinarjev ob nedeljah v decembru:

1. 12. 1963 Srečko Vehovec tel. 20-70 Kranj, Stošičeva 3
8. 12. 1963 dr. Franc Rutar tel. 27-04 Kranj, Planina 4
15. 12. 1963 Cepuder Bogdan tel. 23-19 Kranj, Koroška 9
15. 12. 1963 Jože Rus (za Cerklje) tel. 26-95 Cerklje
22. 12. 1963 Srečko Vehovec tel. 20-70 Kranj, Stošičeva 3
29. 12. 1963 dr. Franc Rutar tel. 27-04 Kranj, Planina 4

NOVI PLESNI TEČAJI V DELAVSKEM DOMU

Začetni plesni tečaj se začne 2. decembra, nadaljevalni tečaj pa 26. novembra. Pisanje ob torbkih in petkih od 18. do 20. ure v Delavskem domu, vhod 4.

PODALJŠANJE REGISTRACIJE MOTORNIH IN PRIKLOPNIH VOZIL ZA LETO 1964

Veljavnost prometnih dovoljenj poteče lmetnikom motornih in priklonih vozil v občini dne 31. decembra 1963 in bo oddelek za notranje zadeve občinske skupščine Kranj v mesecu decembru 1963 od 8. do 12. in od 14. do 16. ure veljavnost teh podaljševal v pisarni oddelka — soba št. 47/II (stara zgradba) po naslednjem vrstnem redu:

1. za avtomobile, traktorje in priklonike dne:

2. 12. 1963 od št. KR 10-01 do KR 12-50
3. 12. 1963 od št. KR 12-51 do KR 14-60
4. 12. 1963 od št. KR 14-61 do KR 16-80
5. 12. 1963 od št. KR 16-81 do KR 19-20
6. 12. 1963 od št. KR 19-21 do KR 21-80
9. 12. 1963 od št. KR 21-81 do KR 23-00
10. 12. 1963 od št. KR 23-01 do KR 25-40
11. 12. 1963 od št. KR 25-41 do KR 27-70
12. 12. 1963 od št. KR 27-71 do KR 30-00
13. 12. 1963 od št. KR 30-01 do KR 32-00
16. 12. 1963 od št. KR 32-01 do KR 34-00
17. 12. 1963 od št. KR 34-01 dalje LJ 10-01 dalje

2. za motorna kolesa:

18. 12. 1963 od št. KR 10-011 do KR 10-210
19. 12. 1963 od št. KR 10-211 do KR 10-420
20. 12. 1963 od št. KR 10-421 do KR 10-630
23. 12. 1963 od št. KR 10-631 do KR 10-840
24. 12. 1963 od št. KR 10-841 do KR 11-050
25. 12. 1963 od št. KR 11-051 do KR 11-260
26. 12. 1963 od št. KR 11-261 do KR 11-380
27. 12. 1963 od št. KR 12-001 dalje LJ 10-001 dalje

Obrazce za podaljšanje registracije in pojasnila dobijo intereseenti v sprejemni pisarni skupščine občine Kranj ali pri AMD Kranj.

Poseben čas za zamudnike ni določen.

Lastniki motornih vozil, ki ne bodo prosili za podaljšanje registracije, morajo v času določenem za registracijo — najpozneje pa do 31. 12. 1963 — vozilo odjaviti, oddati registrske tablice in prometno dovoljenje v sobi št. 47/II občinske skupščine Kranj.

Iz pisarne odd. za notranje zadeve občinske skupščine Kranj

„Ne obračaj se sinko“ Piše: A. Diklić Riše: M. Jomoc

115. Poleg inženirja Novaka in njegovega sina so zaskripale zavore motorja. »Neprespani Gobec« je brez besed stegnil roko. »Zoran Novak? Agent je počasi izgovarjal zlog za zlogom, v ustih pa se mu je enakomerno zibala prizgana cigareta. »Dobro, Zoran Novak, je to tvoj oče, inženir Novak? Kar pojdite, inženir, vaš dokumenti so v rudi, je dujal agent. Čeprav jih sploh ni pogledal, ker tudi ni imel kaj pogledati. Čistivec čevljev je z zanimanjem opazoval ta prizor.

116. Inženir Novak je preplašen stal na pločniku. Sin ga je potegnil za rokav: »Vidiš, oče, kako te poznajo! Niti izkaznice ti ni bilo treba pokazati. Pojdi, greva! Agent je svoj motor obrnil in poklical prijatelja, ki je na koncu ulice leglilmiral ljudi. »Jure! Ta dva sem jaz pregledal. Vse je v redu. Spusti ju kar skozi. In to hitro!« — »Pojdi, oče, na številko 21 se bova vrnila pozneje,« je dejal sin. Inženir je šel s trdim korakom proti ljudem v vrsti, ki so čakali na pregled.

117. Agent na motorju si je premislil. Obrnil je svoje vozilo in prestrigel inženirju pot. Mall Zoran se je medtem že postavil v vrsto. »Prizgite mi cigareto,« je rekel agent inženirju. Ko je prižgal cigareto, so inženirju roke vidno drhtele. »Točno ob dvanajstih hodite v bifeju Vrban. Naročite si črna brizganec in obrnite svoj kozarec. Bodite sam! Napravite tako in pridite, Nočak!« Je tih rekel agent. Nato pa je glasno vzkljknil: »Jure, kako si danes počasen. Spusti takoj ta dva. Sem ju že pregledal!«

Grigorij Baklanov

Mrtvi ne poznajo sramu

18

»Sramujem se,« je dejala, ko se je topla pretegovala pod odelo. »vendar ne morem ni za to. To je obramba organizma po tolikernih neprespanih nočeh.«

Spet je zaspala in se prebudila, ko je čajnik na malinasto žareči plošči zapel in se je soba ogrela. Ponoči sta v dvojici pila čaj, ne da bi prižgala luč, pri svetlobi plamenov iz odprte peči. Les je praktikal, prav tako tudi drevesa na cesti v mrazu, baržunasto ivle na oknu je bilo modrikasto, strop, mizna plošča in sladkor v posodi so se zdeli rdeči v poplesujočih plamenih.

»Hudo sem zmršana, kaj?« je vprašala Dina, in ko je iz dlanjo segla v lase, so ji oči srečno žarele. »Ne smeš me gledati, toda če te veseli, me smeš opazovati, kolikor hočeš. Navzlic vsemu: srečna sem.«

Na njenih dlaneh, ustnicah in obrazu je ležal odsev ognja... Dina je pisala, da sta dobila šina.

»Prav v vsem je tvoj sin, še misliti ne moreš, kako ti je doobena! Celo njegov mali nohet je tvoj, prav tako lahko je ukrivljen. Tudi materino znamenje na desni rami ima na istem mestu, le da je še prav drobno. V vsem je prav mali Vasič. Le živ ostani, moj ljubli! Po nekakšnih zakonih mu nočeš dati tvojega priimka, dokler ne prisphe sam semkaj...«

»Nekaj sem vas želel poprositi,« je dejal Krivošejn. »Pomiladi stoji tamle spodaj v kotanji voda. Voda spodjeda zemljo. Tam podaj me ne pokopljite. Ne bi rad, veste...«

Vasič je odgovoril:
 »Zvečer bomo prodrli do soljih.«
 »Zame bo tedaj prepzono.«

Krivošejn je bil popolnoma pri zavesti, govoril je mirno, s tihim ljubeznivim glasom. Potem je dolgo strmel v krošnjo borovca.

»Imate družino?« se je odločil Vasič za vprašanje. Krivošejn očitno ni slišal vprašanja. Se vedno je ležal na hrbtu in strmel v zasneženo borovčovo krošnjo.

»Tukaj — mi sploh ni mogoče pomagati. O tem sem premislil.

Zaprli je oči, kajti bil je hudo utrujen. Drugi vojaki v kotanji so medtem jedli. Vojaki so v dlaneh, umazanih od smodnikovih saj in blata, držali zmrzjeno bravino pa jo hlastno trgali z zobmi, glasno obirali kokoške koščice in zvečili posušeni prepečenec. Jedli so prvič po spopadu, po tej strahotni noči. Vojaki, ki so hitreje pojedli svoje grizljaje, so si z mastnimi prsti zvijali cigarete od drugih, ki so še zvečili.

Vasič je zapustil Krivošejna in sedel na rob kotanje. Bagradze mu je na mastnem papirju takoj prinesel kos mesa, kruh in sol.

Onstran gozda, za snegom, proti jugovzhodu je bilo slišati hrumenje bitke. Zamolklo, kot udarce iz zemlje je prinašalo odmeve eksplozij. Vasič je jedel in prisluškoval oddaljeni bitki, ki se ni bližala pa tudi ne oddaljevala.

Golubov, ves zasnežen, se je prikotatil z roba. Vesel je bil, ker so ga zamenjali in bo lahko jedel pa smel razgibati ude. Tako je počenjal več hrupa kot vsi drugi skupaj.

»No, tako tudi živalica je prisledla! Veselo je otrsel sneg s krajev zmrzjenega plašča pa pomežikoval. Vasič je šele zdaj opazil med vojaki v kotanji koščena rdečedlakega psa s koničastim listljim gobcem. Kdo ve, od kod ga je prineslo. Najbrž se je prikazal iz gozda, kamor ga je prepodila vojna, kajti daleč naokrog ni bilo nobene vasi. Nekdo mu je vrzel obrizgano kost in pes, ki je skril rep med nogami in drhtel po telesu, tako suhljatem, da je bilo lahko preštei njegove kosti, se je splazil do kosti. Renčal je in grizel kost na snegu. Vojaki, sedeči po obeh roboh kotanje so ga gledali ter sočasno poslušali grmenje daljnje bitke; zamolklo eksplozije in komaj zaznavno ropotanje strojne. Od časa do časa je onkraj snežnega nameta pripeljal mimo težko natovorjen nemški tovornjak. Temno je bilo, kot pred mrakom, čeprav se je dan šele pričeljal. Vasič je oprl komolce na kolena. Po južini mu je postalo

topleje. Toplota se je pretakala po telesu in pekoče oči so se same zapirale. Teško glavo je naslonil na dlani in se prenehal tipirati spancu.

Nenadoma se je prestrašen zdrtnil, prebudil in pogledal okrog sebe z rdečimi očmi. Vse je bilo kot poprej: oblačen dan, kotanja in v njej vojaki; nekateri med njimi so dremali, drugi so težko čakaje hodili sem ter tja. Po kratkem snu, v katerem je vse drvelo, padalo, rjavelo in treskalo, se je Vasič nenadoma prebudil — čas je obstal. Med prebujanjem je neučakano stekel dalje. In spet je na Vasičeva ramena leglo breme dogodkov.

Mar je bilo res, da Ušakov ni več živel? In spet je pred seboj videl Ušakova, kako je tekel s skrčenimi komolci, brez čepice, kako sta ob obeh bokih zrasla sledova strojničnih rafalov in zatem še tretji v sredini. Ko je poveljnik še živel, je videl Vasič vse njegove napake, zdaj pa je čutil le še bolečino, ker Ušakova ni bilo več med njimi. Napake... Ušakov je vselej živel tako, kot se je vedel med bojem, ko so za premislek preostajali le drobci sekund. Nikoli ni dolgo premišljeval, ukrepal je, ne da bi se obotavljaj — in vselej je bilo to, kar je storil, tudi prav.

Vase ni nikdar podvomil. Vojakom se je zdelo, da so pod njegovim poveljstvom na varnem. Njegove sposobnosti so se popolnoma pokazale šele med bojem — ne zgolj izkušnje in razum, temveč tudi nagon, ki je bil prav nenavaden.

Ko bi se Vasič lahko poglobil v to reč, bi napake Ušakova spoznal zato, ker je bil bolj spročen. Ušakov se zaradi tega ni pritoževal, še ponosno je bil — in tako je sam prenašal tegobe odgovornosti. Vasič pa ga je dopolnjeval. Toda zdaj je ostalo vse breme na njegovih ramenih. Popeljati bi moral ljudi iz te kotanje in iz tega razloga, prav zaradi njih, je bil pripravljen, da bo do njih trd in nepravičen. O drugih platih svojega ravnanja si za zdaj ni delal preglavic.

Vasič je sedel na robu kotanje, v snegu, z rokami na kolnih in mračnim obrazom. Čeprav ni govoril, so vojaki čutili moč, ki jo je izžareval, in se ji podrejali. Tudi Išenko, ki ga je ves čas opazoval, je čutil to moč. Zdaj, ko ni bilo neposredne nevarnosti, je Išenko obžaloval besede, izrečene v gozdu. Le kako se je lahko tako spozabil? Sicer se je vendar znal vselej obvladati!

Utrinki o pomembnem dogodku

„Komaj se še spominjam“

Tako in podobno so menili borci, kurirji, aktivisti in drugi, ki so pred dvajsetimi leti sodelovali pri informiranju ljudi ali slišali o zasedanju AVNOJ, o njegovih sklepih in druge podrobnosti. Nekaj pa so se le spomnili.

Titovke v zrak!

Bilo je nekako v začetku decembra 1943, leta na Mašunu, neke ob bivši italijansko-jugoslovanski meji za Snežnikom. Borci Šerčerjeve brigade so se izmučeni vračali s Primorskega, kjer so se večkrat spopri-

VINKO MLAKAR

Jeli z Nemci v takratni ofenzivi. MLAKARJEV VINKO iz Radovljice se dobro spominja tega dogodka. Prebivali so v neki požgani hiši, kjer je bila samo streha zasilno urejena. In tam jim je znani narodni heroj Mirko Bračić govoril o poteku takratne nemške ofenzive in o zasedanju AVNOJ v Jajcu.

»Najbolj se spominjam tega, da smo bili po tistem govoru zelo dobre volje, čeprav izmučeni, lačni, mokri in je ledeno mrzlo pihalo skozi odprto ožganega zidovja.« Tako je povedal Vinko.

»Kaj vas je pri tem najbolj razveselilo?«

»Vse. Toda najbolj je naše borce dvignilo to, ko je Bračić povedal, da je Primorska priključena k Jugoslaviji. Med nami je bilo mnogo Primorcev, ki so se po razsulu Italije vračali domov in nato v partizane. Te novice so bili izredno veseli. Titovke so metali v zrak in se objemali. Bil je tak dogodek, da ga ne morem pozabiti.«

Tekmovanje med mladino

Tega se spominja STEFKA AZMANOVA, takratna mladinka Vanda iz Kranja. »Spominjam se,« pravi, »da smo takrat po zasedanju v Jajcu dobili neke ciklostirane brošure.«

STEFKA AZMAN

sklepi AVNOJ. Te smo dobili prek sveče, ki smo jo imeli z Anico Cvikelj in Srečkom Rotarjem na Pse-

vem. Bila sem v ilegalni mladinski skupini Prezljave. Z nami je bila tudi Milka Polajnar, Julka, Zora in druge.«

»Kaj ste sklenile ali naredile na podlagi teh sklepov?«

»V mladinskih skupinah smo brali in govorili o pomenu sklepov AVNOJ. Spoznali smo, da je to nekaj pomembnega, velikega za nas, za partizane in za Jugoslavijo. Postali smo še bolj delavni. Tekmovali smo, kdo bo boljši, kdo bo več naredil in organiziral trdne akcije po cestah in ulicah z znaki OF in AVNOJ, da so Nemci kar bemell. Seveda smo bili v nevarnosti, vendar na to nismo niti pomislili. Kako čudno je bilo takrat! Tudi neke lepake smo nato dobili, da smo jih raznašali in leplili naokrog. Po tem zasedanju in sklepih je bilo sploh lažje delati, nabirati za partizane. Ljudje so spoznavali, da gre za organizirano, široko jugoslovansko stvar.«

Nihče ni vedel, kam in kaj

ANTON MOZE, ki je danes upokojen in stanuje na Planini pod Golco, je bil v tistem času komandir kurške karavle TV 15 na Rogu, po kateri se imenuje tudi današnji časopis »TV 15.«

ANTON MOZE

»Spominjam se,« pravi, »da je takrat prihajalo prek naše karavle več funkcionarjev. V karavli smo jim pripravljali toplo hrano, zagotovili skromna ležišča za čez noč in jih nato spremljali naprej proti TV 8, ki je bila nad Crnomlajem. Siutil sem, da bo spet nekaj važnega, kot je bilo prej v Kočevju. Nihče med nami pa ni vedel, kam in zakaj potujejo ti ljudje. Vse je moralo biti v tajnosti. Toda ko so se ti funkcionarji vračali čez kak teden ali 10 dni skozi našo karavlo, sem zvedel. Med kurirji se je o tem mnogo govorilo. Zavest se je dvigala. Največ pa je pri nas o tem govoril komisar kmalu nato. Čez nekaj časa pa smo dobili kupe in kupe brošur o sklepih AVNOJ, ki so jih natisnile tehnike na Rogu. Kurirji so nosili kot mule na vse strani. Toda z veseljem. Vedeli smo, da je v tem nekaj velikega za vse nas.«

Vezenje Titove slike

ZORA KONIC iz Trčiča se spominja, da so nekoč pozimi 1943-44 dobili gradivo o zasedanju AVNOJ. Bila je med organizatorji mladine in takrat že prekaljena iz bojev v partizanih.

»Ti sklepi,« je dejala, »so bili tako razumljivi, konkretni in hkrati tudi važni, da je bilo z njimi še lažje navdušiti mladino in vsakega človeka za partizane.« Imeli so razne sestanke z mladino in ugotavljali, da gre za organizirano, urejeno, ljudsko državo, ki je že postavljena, trdna in nepremagljiva. Zato so bili sestanki z mladino zelo živahni, polni navdušenja. Veselili so se tega, da kralj Peter ne bo imel več besede, da bo Primorska naša in da bodo oblast prevzemali izvoljeni odbori. Mladina je organizirala nove akcije za

zbiranje hrane, zdravil in drugega za partizane in raznašala partizansko literaturo. Posebej se spominja, kako so mladinke in tudi žene vezle na belo platno poseben znak s slovensko zastavo, Triglavom in Titovo glavo, zakaj Tito je bil takrat proglašen za maršala. Skico za embleme je naredil

ZORA KONIC

Niko Kržišnik. Mira Nadižarjeva pa je razmnožila mnoge slike — portret Tita, kar so mladinci dali zaupnim ljudem kot nagrado in imeli pri sebi kot svetinjo.

Zora je bila pozneje aretirana in v Bežuniyah obsojena na smrt. Po naključju se je rešila. Toda dogodki okrog zasedanja AVNOJ so ji ostali živo v spominu.

Neko popoldne pod Čepulami

S kanglico v roki — kot marsikdaj v tistih časih — je neko zimsko popoldne KRAMARJEVA MICI »šla po mleko« iz Stražišča mimo Bitnja in zavila navzgor proti Pševem. Vera Bitenčeva jo je obvestila, da bo tam neki vaški sestanek. Prišlo je tjakaj več žena, organizatork AFZ. Govorila je Anica Bohinc. Povedala je, da je partizanska vojska že tako močna, da je omogočila že redno državno vodstvo in da kralj Peter nima več kaj iskati v Jugoslaviji. Take in podobne stvari jim je govorila Anica. Zene so se spogledovale, se srečne dregale s komovci in se zelo samozavestno vračale domov.

Nato pa so dobile še neke brošure o tem. Z veseljem so jih raznašale po hišah in ob tem že tudi same tolmačile, da gre za sklepe novo ustanovljene države. Mici, ki

MICI KRAMAR

je bila zvesta aktivistka AFZ v Stražišču, je bila dvakrat zaprta. Imela pa je srečo. Niso ji mogli dokazati te dejavnosti in srečno se je rešila.

Splošno navdušenje

MILAN ZAKELJ, takratni član okrožnega komiteja KPS za škofjeloško okrožje, je bil v času zasedanja AVNOJ na partijski šoli na Vojskem nad Idrijo. Predavatelji so jim zelo podrobno obrazložili okoliščine in pomen teh sklepov. Tudi s tamkajšnjim prebivavstvom so imeli zborovanje o tem. Ko se je konec decembra vrnil na škofjeloško okrožje, je bil dodobra seznanjen s pomenom II. zasedanja AVNOJ, kar mu je omogočilo večji uspeh v tolmačenju teh stvari.

»Danes se spominjam le to,« pravi Milan, »da je bilo takrat splošno navdušenje ob teh odlokih. Imel sem vrsto sestankov z rajonskimi odbori po škofjeloškem in tudi v partizanskih eno-

MILAN ZAKELJ

tah. Povsod so radi poslušali in nato veliko govorili o tem, da imamo svojo vlado, da smo si izborili novo, res ljudsko državo in podobno.« — K. M.

Družbeno-politične organizacije in Občinska skupščina občine Kranj ob 20. obletnici zasedanja AVNOJ organizirajo:

27. 11. 1963 ob 20. uri:

slavnostno akademijo

v dvorani kina Center Kranj

Sodeluje pevski zbor »Franceta Prešerna« pod vodstvom dirigenta Petra Liparja. Recitatorji Odra mladih Kranj, dramske sekcije Prešernovega gledališča Kranj in pripadniki garnizije JLA Kranj.

ob 10. uri:

otvoritev šolskega centra za blagovni promet v Kranju.

28. 11. 1963 ob 10. uri:

otvoritev farne bekonov v Hrastju pri Kranju

ob 13.30:

odkritje spomenika padlim borcem NOV iz kolektiva tovarne TEKSTILINDUS Kranj

ob 17. uri:

otvoritev zimskega kopališča v Kranju združeno s plavalnim tekmovanjem

29. 11. 1963 ob 10. uri:

otvoritev akvarija v Kranju

ob 10. uri:

odkritje grobišča desetih padlim borcem NOV v Predosljah pri Kranju

1. 12. 1963 ob 10. uri:

atletski klub športnega društva Triglav Kranj organizira orientacijski pohod ob spomenikih NOV v občini Kranj.

Zdravstveni dom Kranj razpisuje 5 delovnih mest **NEGOVAVK ZA LAICNO NEGO BOLNIKA NA DOMU.**

Kandidati bodo pred sklenitvijo delovnega razmerja opravili tovrsten tečaj, ki bo pri zdravstvenem domu Kranj. Pogoji za sprejem so:

osnovnošolska izobrazba, starost od 20 do 35 let. V poštev pridejo kandidati, ki stanujejo v Kranju ali najbližji okolici.

Kandidati naj pošljejo prošnje na naslov ZDRAVSTVENI DOM KRANJ najkasneje do 10. decembra 1963, kjer dobijo tudi podrobnejše informacije.

Vsem delovnim ljudem in vsem delovnim kolektivom pošiljajo ob dnevu republike iskrene čestitke z željo, da bi imeli še več delovnih uspehov

Občinska skupščina Kranj

ObK ZK Kranj

ObO SZDL Kranj

ZB NOV občine Kranj

ObSS Kranj

ObK ZMS Kranj